

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA UOKIK W KRAKOWIE**

Pl. Szczepański 5, 31-011 Kraków
Tel./fax (0-12) 421-75-79, 421-74-98,

E-mail: krakow@uokik.gov.pl

RKR-61-7/13/MS-12/13

Kraków, dn. 13 czerwca 2013r.

DECYZJA Nr RKR – 7/2013

- I. Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 w związku z art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 oraz art. 24 ust. 1 i ust. 2, oraz stosownie do art. 33 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.),

w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

po przeprowadzeniu – wszczętego z urzędu - postępowania przeciwko G.EN. GAZ ENERGIA S.A. z siedzibą w Tarnowie Podgórnym pod zarzutem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na:

1. stosowaniu we wzorcu umowy pod nazwą: „Umowa o przyłączenie do sieci gazowej G.EN. GAZ ENERGIA SA” postanowień umownych wpisanych na podstawie art. 479⁴⁵ k.p.c. do Rejestru postanowień wzorców umownych uznanych za niedozwolone, tj. postanowień o treści:
  - 1) „Wstępna opłata za przyłączenie do sieci gazowej PG wynosi (...). Do opłaty za przyłączenie dolicza się podatek VAT w wysokości obowiązującej w dniu wystawienia faktury VAT przez PG.” (§ 2 ust. 1 wzorca),
  - 2) „Do obowiązków Odbiorcy należy: (...) 5) niezwłoczne pisemne zawiadomienie PG o zmianie swoich danych zawartych w Umowie, a w szczególności adresu do korespondencji. W razie uchybienia temu obowiązkowi, wysłanie wszelkiej korespondencji związanej z realizacją postanowień Umowy pod ostatni podany przez Odbiorcę adres i dane, uznaje się za skutecznie doręczone w przypadku braku informacji o doręczeniu bądź jej faktycznemu niedoręczeniu.” (§ 3 ust. 2 pkt 5 wzorca),
2. stosowaniu we wzorcu umowy pod nazwą: „Ogólne warunki umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego dla Odbiorców pobierających paliwo gazowe w ilości do 10 m³/h w przeliczeniu na gaz ziemny wysokometanowy lub do 25 m³/h w przeliczeniu na gaz naazotowany” postanowienia uprawniającego Spółkę do wstrzymania dostarczania gazu w przypadkach wykraczających poza katalog przypadków wymienionych w przepisach art. 6 ust. 3 i 3a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012r., poz. 1059), stanowiących podstawę do wstrzymania dostarczania gazu, tj. postanowienia o treści:

„Dostarczanie paliwa Gazowego może zostać wstrzymane lub ograniczone bez uprzedzenia Odbiorcy, gdy: 1. instalacja gazowa Odbiorcy lub sposób używania Paliwa gazowego stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, środowiska oraz bezpieczeństwa mienia, (...) 4. Odbiorca uniemożliwił upoważnionym przedstawicielom OSD dostęp w sytuacji zagrożenia zdrowia, życia lub mienia (wraz z niezbędnym sprzętem) do elementów sieci gazowej znajdujących się na terenie lub w obiekcie Odbiorcy, (...)” (pkt VIII ust. 2. pkt 1 i 4 wzorca)

3. stosowaniu we wzorcu umowy pod nazwą: *„Ogólne warunki umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego dla Odbiorców pobierających paliwo gazowe w ilości do 10 m³/h w przeliczeniu na gaz ziemny wysokometanowy lub do 25 m³/h w przeliczeniu na gaz naazotowany”* postanowień uprawniających Spółkę do wypowiedzenia umowy dostarczania gazu w przypadkach, w których przepis art. 6 ust. 3a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012r., poz. 1059) nie przewiduje takiego uprawnienia, tj. postanowień o treści:

- 1) *„Poza przypadkami wskazanymi w pkt IX ust. 3-5 poniżej rozwiązanie Umowy za wypowiedzeniem przez Sprzedawcę może nastąpić tylko z ważnych powodów. Za ważne powody, o których jest mowa powyżej, uważa się, mające istotny wpływ na realizację Umowy: zmiany przepisów prawa lub postanowień IREiSD, a także inne istotne zmiany w systemie gazowym lub funkcjonowaniu rynku gazu.” (pkt IX ust. 2 in fine wzorca)*
- 2) *„Rozwiązanie Umowy kompleksowej może nastąpić za wypowiedzeniem przez każdą ze Stron z zachowaniem siedmiodniowego (7) okresu wypowiedzenia w przypadku rażącego naruszenia postanowień Umowy przez drugą Stronę, pomimo uprzedniego wezwania jej do zaniechania naruszeń i usunięcia ich skutków w wyznaczonym odpowiednim terminie.” (pkt IX. ust. 3 wzorca)*

w wyniku którego uprawdopodobniono, że G.EN. GAZ ENERGIA S.A. z siedzibą w Tarnowie Podgórnym stosuje praktyki, o jakich mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 oraz art. 24 ust. 1 i ust. 2 powołanej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz przyjęło zobowiązanie Spółki do podjęcia działań zmierzających do zaniechania naruszenia zbiorowych interesów konsumentów poprzez wprowadzenie nowych zmienionych wzorców umowy, z których zostaną wykreślone kwestionowane postanowienia oraz zmianę zawartych umów,

nakłada się na G.EN. GAZ ENERGIA S.A. z siedzibą w Tarnowie Podgórnym **obowiązek wykonania tego zobowiązania** przez:

- zaniechanie stosowania we wzorcach umownych kwestionowanych postanowień poprzez wprowadzenia nowych wzorców umowy w terminie do dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa UOKIK
- zmianę umów zawartych z konsumentami w oparciu o wzorce zawierające kwestionowane zapisy poprzez przesłanie konsumentom jednolitych wzorców umów z informacją o dokonanych zmianach - w terminie do dnia 30.11.2013r.

- II. Na podstawie art. 28 ust. 3 w związku z art. 33 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.)

w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

nakłada się na G.EN. GAZ ENERGIA S.A. z siedzibą w Tarnowie Podgórny **obowiązek złożenia sprawozdania z wykonania zobowiązania** nałożonego w pkt I sentencji decyzji w terminie do dnia 15.12.2013r.

UZASADNIENIE

W związku z prowadzonym badaniem wzorców umowy stosowanych w obrocie z konsumentami na rynku gazu sieciowego Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – zwany dalej „Prezesem UOKiK” – dokonał w ramach prowadzonego postępowania wyjaśniającego analizy wzorców umowy stosowanych przez G.EN. GAZ ENERGIA S.A. z siedzibą w Tarnowie Podgórny – zwaną dalej „Spółką”. Przedmiotem badania było wstępne ustalenie, czy warunki umów zawieranych w obrocie z konsumentami przez tego przedsiębiorcę nie naruszają chronionych prawem interesów konsumenta, tj. czy są zgodne z przepisami powołanej na wstępie ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) – zwanej dalej „ustawą o ochronie (...)”.

W toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego ustalono, że Spółka zawiera w obrocie gospodarczym, w tym z konsumentami, umowy w oparciu o jednolite wzorce umowy pod nazwą:

- a) *„Ogólne warunki umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego dla Odbiorców pobierających paliwo gazowe w ilości do 10 m³/h w przeliczeniu na gaz ziemny wysokometanowy lub do 25 m³/h w przeliczeniu na gaz naazotowany”* oraz
- b) *„Umowa o przyłączenie do sieci gazowej G.EN. GAZ ENERGIA SA”*

Przeprowadzona analiza wykazała, że w przedmiotowych wzorcach umowy stosowanych przez Spółkę zawarte są postanowienia które zostały wpisane do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. – zwanego dalej „Rejestrem” oraz zapisy, których stosowanie może być bezprawne z uwagi na możliwość naruszenia art. 6 ust. 3 i 3a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012r., poz. 1059) – zwanej dalej „Prawem energetycznym”.

Mając powyższe na uwadze, postanowieniem nr RKR-47/2013 z dnia 27.02.2013r. Prezes UOKiK wszczął z urzędu postępowanie pod zarzutem stosowania przez G.EN. GAZ ENERGIA S.A. z siedzibą w Tarnowie Podgórny, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, określonych w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 oraz art. 24 ust. 1 i 2 powołanej ustawy o ochronie (...), polegających na stosowaniu w w/w wzorcach umowy wykorzystywanych przez tę Spółkę postanowień umownych wpisanych na podstawie art. 479⁴⁵ k.p.c. do Rejestru, oraz zapisów naruszających art. 6 ust. 3 i 3a Prawa energetycznego.

Odpowiadając na zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz wezwaniu do udzielenie wyjaśnień, Spółka w pismach z dnia 19.03.2013r., 9.04.2013r. oraz 20.05.2013r. potwierdziła fakt stosowania wzorców umowy o treści zakwestionowanej przez Prezesa UOKiK. Ponadto Spółka poinformowała, że aprobeuje stanowisko i zastrzeżenia Prezesa UOKiK odnośnie zakwestionowanych postanowień w stosowanych dotychczas wzorcach umów. W związku z powyższym stwierdziła, iż zobowiązuje się zaniechać stosowanej praktyki i dokonać zmiany kwestionowanych wzorców umów przez:

- zaniechanie stosowania we wzorcach umownych kwestionowanych postanowień poprzez wprowadzenia nowych wzorców umowy w terminie do dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa UOKiK
- zmianę umów zawartych z konsumentami w oparciu o wzorce zawierające kwestionowane zapisy poprzez przesłanie konsumentom jednolitych wzorców umów z informacją o dokonanych zmianach - w terminie do dnia 30.11.2013r.

oraz wnosi o wydanie decyzji zobowiązującej w trybie art. 28 ustawy o ochronie (...). Na dowód tego Spółka przedłożyła projekty nowych wzorców umowy, które nie zawierają postanowień wskazanych w sentencji postanowienia o wszczęciu postępowania i niniejszej decyzji.

Analiza przedłożonych projektów wykazała, że:

1. Postanowienia wskazane w pkt I.1. sentencji decyzji zostały zmienione i otrzymały brzmienie:
  - 1). *„Opłata za przyłączenie do sieci gazowej PG wynosi _____ (słownie: .....złotych brutto i zawiera podatek od towarów i usług VAT”*,
  - 2) *„Do obowiązków Odbiorcy należy: (...) 5) pisemne zawiadomienie PG o zmianie swoich danych zawartych w Umowie, a w szczególności adresu do korespondencji, nie później niż w terminie 30 dni od zaistnienia zmiany; w razie uchybienia temu obowiązkowi PG ma prawo obciążyć Odbiorcę kosztami wysyłki korespondencji pod niewłaściwy adres”*.
2. Postanowienie wskazane w pkt I.2. sentencji decyzji zostało zmienione i otrzymało brzmienie:

„Dostarczanie Paliwa gazowego może zostać wstrzymane lub ograniczone bez uprzedzenia Odbiorcy, gdy w wyniku przeprowadzonej kontroli Sprzedawca stwierdził, że:

  - 2.1 *instalacja gazowa Odbiorcy stwarza bezpośrednie zagrożenie dla życia, zdrowia lub środowiska,*
  - 2.2 *Odbiorca dopuścił się Nielegalnego poboru paliwa gazowego”*
3. Postanowienie wskazane w pkt I.3.1) sentencji decyzji zostało wykreślone z projektu wzorca umowy
4. Postanowienie wskazane w pkt I.3.2) sentencji decyzji zostało zmienione i otrzymało brzmienie:

„Rozwiązanie Umowy kompleksowej może nastąpić za wypowiedzeniem przez każdą ze Stron, z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, w przypadku rażącego naruszenia postanowień Umowy przez drugą Stronę, pomimo uprzedniego pisemnego wezwania jej do zaniechania naruszeń i usunięcia ich skutków w wyznaczonym odpowiednim terminie, przy czym wypowiedzenie Umowy przez Sprzedawcę w tym

trybie może nastąpić jedynie w razie co najmniej dwukrotnego uniemożliwienia przez Odbiorcę upoważnionym przedstawicielom Sprzedawcy dostępu do gazomierza, instalacji gazowej lub odbiorników gazowych w celu umożliwienia Sprzedawcy kontroli ich stanu, po bezskutecznym dodatkowym, pisemnym wezwaniu Odbiorcy do umożliwienia ww. dostępu, w sytuacji gdy odmowa dostępu stwarza ze strony instalacji ryzyko bezpośredniego zagrożenia dla życia, zdrowia lub środowiska.”

Postanowieniem RKR-48/2013 z dnia 27.02.2013r. Prezes UOKiK z urzędu zaliczył w poczet dowodów informacje przesłane przez Spółkę w toku postępowania wyjaśniającego o sygnaturze RKR-403-22/12/MS.

Prezes UOKiK ustalił następujący stan faktyczny:

Spółka prowadzi działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000021428. Zakres prowadzonej przez nią działalności obejmuje m.in. zawieranie umów o przyłączenie do sieci gazowej. W kontaktach z klientami, w tym z konsumentami, Spółka posługuje się wzorcami umowy pod nazwą:

- a) *„Ogólne warunki umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego dla Odbiorców pobierających paliwo gazowe w ilości do 10 m³/h w przeliczeniu na gaz ziemny wysokometanowy lub do 25 m³/h w przeliczeniu na gaz naazotowany”* oraz
- b) *„Umowa o przyłączenie do sieci gazowej G.EN. GAZ ENERGIA SA”*

Umowy z konsumentami są zawierane w formie pisemnej. Doręczane klientom, w tym konsumentom, wzorce umów są sporządzane przez Spółkę przed zawarciem umowy i zawierają gotowe jednolite postanowienia. Oznacza to, iż Spółka stosuje w obrocie konsumenckim wzorce umów.

Analiza wskazanych wyżej dokumentów pozwoliła na postawienie Spółce zarzutu naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, poprzez:

1. zamieszczenie we wzorcu umowy pod nazwą: *„Umowa o przyłączenie do sieci gazowej G.EN. GAZ ENERGIA SA”* postanowień o następującej treści:
  - 1) *„Wstępna opłata za przyłączenie do sieci gazowej PG wynosi (...). Do opłaty za przyłączenie dolicza się podatek VAT w wysokości obowiązującej w dniu wystawienia faktury VAT przez PG.”* (§ 2 ust. 1 wzorca),
  - 2) *„Do obowiązków Odbiorcy należy: (...) 5) niezwłoczne pisemne zawiadomienie PG o zmianie swoich danych zawartych w Umowie, a w szczególności adresu do korespondencji. W razie uchybienia temu obowiązkowi, wysłanie wszelkiej korespondencji związanej z realizacją postanowień Umowy pod ostatni podany przez Odbiorcę adres i dane, uznaje się za skutecznie doręczone w przypadku braku informacji o doręczeniu bądź jej faktycznemu niedoręczeniu.”* (§ 3 ust. 2 pkt 5 wzorca),
2. stosowanie w w/w wzorcach umowy postanowień uprawniających Spółkę do wstrzymania dostarczania gazu albo do wypowiedzenia umowy dostarczania gazu

w przypadkach wykraczających poza katalog przypadków wymienionych w przepisach art. 6 ust. 3 i 3a Prawa energetycznego.

W tym miejscu należy zauważyć, iż do Rejestru zostały wpisane na podstawie art. 479⁴⁵ k.p.c. postanowienia, które są tożsame z przedmiotowymi klauzulami zakwestionowanymi przez Prezesa UOKiK. Są to postanowienia o następującej treści (według numeracji sentencji decyzji):

Ad I.1.1) sentencji decyzji

- *„Do ceny netto zostanie doliczony podatek VAT zgodnie z obowiązującymi przepisami. Na dzień podpisania umowy stawka podatku VAT na lokal mieszkalny wynosi 7%, a na garaż i miejsce parkingowe 22%. W przypadku zmiany stawki podatku VAT nastąpi odpowiednia zmiana ceny”* (wpis nr 885 dokonany na podstawie wyroku SOKiK z dnia 18.05.2005r. sygn. akt XVII Amc 86/03)
- *„Strony oświadczają, że ustalona pomiędzy nimi cena przedmiotu umowy uwzględnia obecnie obowiązujące stawki podatku VAT od sprzedaży lokali, wobec czego gdyby stawki te uległy zmianie, cena przedmiotu umowy ulegnie zmianie proporcjonalnie do zmiany stawek podatku VAT. Ponadto, w przypadku wprowadzenia lub zmian stawek innych podatków lub danin publicznych o charakterze cenotwórczym, a związanych z budownictwem, ewentualny wzrost ceny z tego tytułu pokryje Nabywca.”* (wpis nr 1386 dokonany na podstawie wyroku SOKiK z dnia 5.12.2006r. sygn. akt XVII Amc 126/05)

Ad I.1.2) sentencji decyzji

- *„W przypadku zmiany adresu, każda ze stron zobowiązana jest niezwłocznie pisemnie powiadomić o tym drugą stronę. W przypadku nie powiadomienia o zmianie adresu, korespondencja kierowana na ostatni znany adres będzie uznawana za skutecznie doręczoną.”* (wpis nr 1207 dokonany na podstawie wyroku SOKiK z dnia 16.04.2007r., sygn. akt XVII Amc 43/06),
- *„Oświadczenia i zawiadomienia Activ Investment przesłane Kupującemu na podany adres do korespondencji uważa się za skutecznie doręczone. Kupujący zobowiązany jest w trakcie trwania niniejszej Umowy do natychmiastowego zawiadomienia Activ Investment o każdej zmianie adresu swego miejsca zamieszkania, pod rygorem uznania za skutecznie doręczone oświadczeń i zawiadomień Activ Investment przesłanych Kupującemu na adres wskazany w niniejszej umowie.”* (wpis nr 1482 dokonany na podstawie wyroku SOKiK z dnia 20.05.2008r., sygn. akt XVII Amc 107/07),

Nadto art. 6 ust. 3 Prawa energetycznego stanowi, że przedsiębiorstwo energetyczne może wstrzymać dostarczanie paliw gazowych, jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli, stwierdzono, że:

- instalacja znajdująca się u odbiorcy stwarza bezpośrednio zagrożenie dla życia, zdrowia albo środowiska;
- nastąpił nielegalny pobór paliw gazowych.

Ponadto przedsiębiorstwo energetyczne może wstrzymać dostarczanie gazu - na mocy art. 6 ust. 3a tej - w przypadku, gdy odbiorca zwleka z zapłatą za pobrany gaz albo świadczone usługi co najmniej miesiąc po upływie terminu płatności, pomimo uprzedniego powiadomienia na piśmie o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczenia dodatkowego, dwutygodniowego terminu do zapłaty zaległych i bieżących należności.

Mając powyższe ustalenia na uwadze Prezes UOKIK zważył, co następuje:

Treść art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie (...) ogranicza zastosowanie jej przepisów wyłącznie do ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów, podejmowanej w interesie publicznym. Oznacza to, że warunkiem koniecznym do uruchomienia procedur i zastosowania instrumentów określonych w tej ustawie jest zaistnienie takiego stanu faktycznego, w którym działania przedsiębiorców - naruszając jej przepisy – stanowią potencjalne zagrożenie interesu publicznego. Niniejsze postępowanie dotyczy treści wzorców umowy stosowanych przez Spółkę wobec nieograniczonego kręgu adresatów, tj. wszystkich zainteresowanych ich treścią aktualnych i potencjalnych klientów przedsiębiorstwa energetycznego, którym - na gruncie art. 4 ust. 11 ustawy o ochronie (...) - przysługuje status konsumenta. Zdaniem Prezesa UOKIK rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy są lub będą albo mogli być klientami Spółki. Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów, co oznacza, iż każde naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest jednocześnie naruszeniem interesu publicznoprawnego. Zatem uzasadnione było w niniejszej sprawie podjęcie przez Prezesa UOKIK działań przewidzianych w ustawie o ochronie (...). W tym stanie rzeczy przyjąć należy, iż do oceny stanu faktycznego niniejszej sprawy zastosowanie mają przepisy w/w ustawy, a dotyczące jej postępowanie prowadzone było w interesie publicznym.

Stosownie do treści art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie (...) – przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Aby możliwe było zatem stwierdzenie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, niezbędne jest łączne spełnienie dwóch przesłanek:

1. działania przedsiębiorcy winny mieć bezprawny charakter, tzn. być sprzeczne z prawem, tj. przepisami określonych aktów prawnych a także sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i dobrymi obyczajami, a jednocześnie
2. działania te muszą naruszać zbiorowe interesy konsumentów.

Odnosząc się do pierwszej z przesłanek art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie (...), tj. bezprawności działań przedsiębiorcy, stwierdzić należy, iż bezprawność rozumie się jako sprzeczność zachowania danego podmiotu z przepisami prawa oraz zasadami współżycia społecznego. Chodzi tu mianowicie o sprzeczność z szeroko rozumianym porządkiem prawnym, jako całością. Jako „bezprawne” należy kwalifikować zachowania sprzeczne z nakazem zawartym w ustawie, rozporządzeniu wydanym na podstawie i dla wykonania ustawy, umową międzynarodową mającą bezpośrednie zastosowanie w stosunkach wewnętrznych. Sprzeczne z prawem są czyny: zabronione i zagrożone sankcją karną, czyny zabronione pod sankcjami dyscyplinarnymi, czyny zakazane przepisami administracyjnymi lub przepisami prawa gospodarczego publicznego, czyny zabronione przepisami o charakterze cywilnym, sprzeczne z nakazami zawartymi w prawie cywilnym lub prawie administracyjnym. *„Bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Dla ustalenia przeto bezprawności działania wystarczy ustalenie, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa.”* (vide: *„Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz”*, pod redakcją J. Szwaji, Wydawnictwo CH BECK, 2000, s.117 – 118). Bezprawność jest czynnikiem o charakterze obiektywnym, tzn. niezależnym od wystąpienia szkody, czy zaistnienia zamiaru po stronie podmiotu

dopuszczającego się działań bezprawnych. Podkreślenia wymaga okoliczność, że przepisy w/w ustawy o ochronie (...) nie definiują pojęcia bezprawności działań przedsiębiorcy, na co zwrócił uwagę SOKiK w wyroku z dnia 23.06.2006r. (sygn. akt XVIII Ama 32/05), stwierdzając, iż art. 23a ust. 1 ustawy o ochronie (...) z 15 grudnia 2000r. – którego odpowiednikiem w ustawie o ochronie (...) z dnia 16 lutego 2007r. jest art. 24 ust. 2 – nie ma samodzielnego znaczenia prawnego, lecz powinien być interpretowany oraz stosowany w określonym kontekście normatywnym. W związku z tym, w celu konkretyzacji przesłanki bezprawności należy sięgnąć do przepisów innych ustaw, gdyż dopiero na ich podstawie możliwe jest dokonanie oceny działań przedsiębiorcy w aspekcie ich zgodności z prawem. Analizując powyższą przesłankę należy mieć na uwadze, iż zarzut bezprawnego działania przedsiębiorcy w przedmiotowej sprawie dotyczy także naruszenie art. 6 ust. 3 i 3a Prawa Energetycznego.

Niemniej jednak, ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów w jednym przypadku art. 24 ust. 2 pkt 1 wprost identyfikuje działanie przedsiębiorcy jako bezprawne – mianowicie, działanie polegające na stosowaniu postanowień wzorców umownych uznanych za niedozwolone i wpisanych do Rejestru prowadzonego przez Prezesa UOKiK, co SOKiK potwierdził w innym wyroku z dnia 25.03.2004r. (sygn. akt XVII Ama 51/03), stwierdzając, że można sformułować samoistną przesłankę bezprawności, jeżeli ustali się, że przedsiębiorca stosował postanowienia wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c. Zatem wykazanie, że przedsiębiorca wprowadził do obrotu wzorzec umowy zawierający postanowienia o treści już wpisanej do Rejestru stanowi wystarczającą przesłankę do stwierdzenia bezprawności działania tego przedsiębiorcy.

Ad I.1. sentencji decyzji

Do stwierdzenia praktyki, określonej w art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie (...) konieczne jest wykazanie, iż przedsiębiorca stosuje we wzorcu umownym postanowienia, które zostały wpisane do prowadzonego przez Prezesa UOKiK Rejestru. Pokreślenia wymaga, że wzorce umowne wykorzystywane przy zawieraniu umów z konsumentami mogą być poddane kontroli abstrakcyjnej. Kontroli abstrakcyjnej wzorca jako takiego (art. 479³⁶ — 479⁴⁵ k.p.c.) dokonuje się niezależnie od tego, czy postanowienia wzorca były, czy też nie były zastosowane przy konkretnej umowie. Kontrola taka obejmuje klauzule pojedyncze lub zbiorowe (cały wzorzec lub jego fragment). Oceny postanowień w wypadku kontroli abstrakcyjnej dokonuje Sąd Okręgowy w Warszawie — Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wyłącznie do kompetencji tego Sądu należy uznanie postanowień wzorców umownych za niedozwolone. Art. 479⁴³ k.p.c. rozszerza prawomocność wyroku wydanego w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone na osoby trzecie. Skutek tzw. prawomocności rozszerzonej następuje od chwili wpisania wzorca umowy do Rejestru. Konsekwencją umieszczenia postanowienia umownego w Rejestrze jest to, że posłużenie się nim będzie miało skutek wprowadzenia do umowy elementu bezwzględnie przez prawo zakazanego. Wpis do Rejestru oznacza, że od tego momentu stosowanie takiej klauzuli jest zakazane we wszystkich wzorcach umownych, tj. stosowanych także przez innych przedsiębiorców. Prezes UOKiK może stwierdzić stosowanie przez przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na posługiwaniu się postanowieniem wzorca umownego, które zostało wpisane do Rejestru, bez względu na to, czy wpis dotyczy tego przedsiębiorcy, przeciwko któremu jest prowadzone postępowanie, czy też nie. Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 2.12.2005r. (sygn. akt VI ACa 760/05) wskazał, że zgodnie z art. 23 a ust. 2 [art. 24 ust. 2 aktualnej ustawy – przyp. własny

UOKIK] poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2005r. Nr 244, poz. 2080 z późn. zm.) praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest posługiwanie się postanowieniem wpisanym do Rejestru w oderwaniu od zagadnienia, czy wpis do Rejestru powstał w związku ze stosowaniem wzorca umowy przez ten podmiot, co do którego bada się stosowanie praktyki. Sąd wskazał też, że naruszenie interesów konsumentów może nastąpić w wyniku działań podmiotów, które stosują klauzule abuzywne wpisane do Rejestru, przy czym wpis do Rejestru związany jest z działaniami innych kontrahentów konsumentów. Analogicznie orzekł Sąd Apelacyjny w wyroku z dnia 29.09.2005r. (sygn. akt VI ACa 381/05), gdzie powołując się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 19.12.2003r. (sygn. akt III CZP 95/03), stwierdził, że wyrok uwzględniający powództwo przez uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone i zakazanie ich stosowania ma, zgodnie z art. 479⁴³ k.p.c., od chwili wpisania do odpowiedniego Rejestru, skutek także wobec osób trzecich. Zgodnie ze stanowiskiem SOKIK wyrażonym w wyroku z dnia 25.05.2005r. (sygn. akt XVII Ama 46/04), dla uznania, iż określona klauzula jest niedozwolonym postanowieniem umownym wpisanym do Rejestru klauzul niedozwolonych wystarczy stwierdzenie, że mieści się ona w hipotezie klauzuli wpisanej do Rejestru i nie jest konieczna literalna zgodność porównywanych klauzul. Czynnikiem przesądzającym o podobieństwie dwóch klauzul powinien być zatem zamiar, cel, jakiemu ma służyć kwestionowane postanowienie. Jeśli cel utworzenia spornej klauzuli odpowiada celowi sformułowania klauzuli uznanej za niedozwoloną, oba zapisy można uznać za tożsame. Takie stanowisko zajął także Sąd Najwyższy, który w uchwale z dnia 13.07.2006r. (sygn. akt III SZP 3/06) stwierdził, iż „(...) stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c., może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów (...)”. W uzasadnieniu do powyższej uchwały Sąd uznał m.in., że „(...) praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów art. 23a uokik [obecnie art. 24 – przyp. własny UOKIK] obejmuje również przypadki wprowadzania jedynie zmian kosmetycznych polegających na przedstawieniu wyrazów lub zastąpieniu jednych wyrazów innymi, jeżeli tylko wykładnia postanowienia pozwoli stwierdzić, że jego treść mieści się w hipotezie zakazanej klauzuli. Stosowanie klauzuli o zbliżonej treści do klauzuli wpisanej do rejestru godzi przecież tak samo w interesy konsumentów, jak stosowanie klauzuli identycznej, co wpisana do rejestru (...). Przyjęta powyżej rozszerzająca wykładnia art. 23a uokik znajduje również uzasadnienie w dyrektywach 93/13 oraz 98/27 a także orzecznictwie ETS dotyczącym zasady efektywności (...)”. Nie jest zatem konieczna dokładna, literalna identyczność klauzuli wpisanej do Rejestru i klauzuli z nią porównywanej i stąd niedozwolone będą także takie postanowienia wzorców umów, które mieszczą się w hipotezie klauzuli wpisanej do Rejestru, której treść zostanie ustalona w oparciu o dokonaną jej wykładnię.

Przedmiotem niniejszego postępowania jest wykazanie, że zakwestionowane przez Prezesa UOKIK zapisy wzorca umowy stosowane przez Spółkę przy świadczeniu usług przyłączania do sieci gazowej, są tożsame z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnymi wyrokami SOKIK wymienionymi w niniejszej decyzji i wpisanych do Rejestru. Dodatkowo podkreślenia wymaga okoliczność, że wszystkie postanowienia wpisane do Rejestru, które zostały wskazane w niniejszej decyzji oraz postanowienia wskazane w sentencji decyzji dotyczą zaspokajaniem potrzeb bytowych konsumentów.

W ocenie Prezesa UOKiK postanowienie wskazane w pkt I.1.1) sentencji decyzji o treści: „*Wstępna opłata za przyłączenie do sieci gazowej PG wynosi (...). Do opłaty za przyłączenie dolicza się podatek VAT w wysokości obowiązującej w dniu wystawienia faktury VAT przez PG.*” jest tożsame z treścią postanowień wpisanych do Rejestru pod pozycją 885 i 1386, które zostały wymienione powyżej w treści decyzji. Wszystkie te bowiem postanowienia - zarówno stosowane przez Spółkę, jak i powołane wyżej, wpisane do Rejestru - dotyczą wzrostu cen usług świadczonych przez Spółkę spowodowanego waloryzacją, bądź zmianami wysokości stawki podatku VAT. Zgodnie z powszechnie przyjętym stanowiskiem doktryny (vide: E. Łętowska „Ustawa o ochronie niektórych praw konsumentów. Komentarz”, CH BECK 2000, s. 108) i judykatury, w każdym przypadku zmiany ceny konsumentowi powinno przysługiwać z tego tytułu uprawnienie do odstąpienia od umowy bez konieczności ponoszenia jakichkolwiek dodatkowych obciążeń. Powyższa zmiana ceny obejmuje swoim zakresem zarówno zmiany spowodowane waloryzacją o wskazane w umowie wskaźniki, jak i zwiększeniem obciążeń podatkowych, w tym podatku VAT, co ma miejsce w niniejszej sprawie. Zasadność powyższego stanowiska w zakresie wzrostu cen spowodowanego zmianą stawki podatku VAT potwierdzają wyroki SOKiK uznające za niedozwolone następujące postanowienia: „*Do ceny netto zostanie doliczony podatek VAT zgodnie z obowiązującymi przepisami. Na dzień podpisania umowy stawka podatku VAT na lokal mieszkalny wynosi 7%, a na garaż i miejsce parkingowe 22%. W przypadku zmiany stawki podatku VAT nastąpi odpowiednia zmiana ceny.*” (vide: wyrok SOKiK z dnia 18.05.2005r. sygn. akt XVII Amc 86/03) oraz „*Strony oświadczają, że ustalona pomiędzy nimi cena przedmiotu umowy uwzględnia obecnie obowiązujące stawki podatku VAT od sprzedaży lokali, wobec czego gdyby stawki te uległy zmianie, cena przedmiotu umowy ulegnie zmianie proporcjonalnie do zmiany stawek podatku VAT. Ponadto, w przypadku wprowadzenia lub zmian stawek innych podatków lub danin publicznoprawnych o charakterze cenotwórczym, a związanych z budownictwem, ewentualny wzrost ceny z tego tytułu pokryje Nabywca.*” (vide: wyrok SOKiK z dnia 5.12.2006r., sygn. akt XVII Amc 126/05). W uzasadnieniu tego ostatniego wyroku SOKiK stwierdził, że „*zakwestionowane postanowienie, w zakresie w jakim pozwanemu na podwyższenie ceny w przypadku wzrostu stawki podatku VAT, odzwierciedla niedozwoloną klauzulę umowną wskazaną przez ustawodawcę w art. 385³ pkt 2 k.c.*” A zatem analizowane postanowienie jest tożsame z postanowieniami wpisanymi do Rejestru zarówno pod względem treści, stanu faktycznego oraz rażąco narusza interesy konsumentów, jak i dobre obyczaje.

Również postanowienie wskazane w pkt I.1.2) sentencji decyzji o treści: „*Do obowiązków Odbiorcy należy: (...) 5) niezwłoczne pisemne zawiadomienie PG o zmianie swoich danych zawartych w Umowie, a w szczególności adresu do korespondencji. W razie uchybienia temu obowiązkowi, wysłanie wszelkiej korespondencji związanej z realizacją postanowień Umowy pod ostatni podany przez Odbiorcę adres i dane, uznaje się za skutecznie doręczone w przypadku braku informacji o doręczeniu bądź jej faktycznemu nedoręczeniu.*” jest – w ocenie Prezesa UOKiK - tożsame z treścią postanowień wpisanych do Rejestru pod pozycją 1207 oraz 1482, które zostały wymienione powyżej w treści decyzji. Postanowienia te o treści: „*W przypadku zmiany adresu, każda ze stron zobowiązana jest niezwłocznie pisemnie powiadomić o tym drugą stronę. W przypadku nie powiadomienia o zmianie adresu, korespondencja kierowana na ostatni znany adres będzie uznawana za skutecznie doręczoną.*” (vide: wyrok SOKiK z dnia 16.04.2007r., sygn. akt XVII Amc 43/06) oraz „*Oświadczenia i zawiadomienia Activ Investment przesłane Kupującemu na podany adres do korespondencji uważa się za skutecznie doręczone. Kupujący zobowiązany jest*

w trakcie trwania niniejszej Umowy do natychmiastowego zawiadomienia Activ Investment o każdej zmianie adresu swego miejsca zamieszkania, pod rygorem uznania za skutecznie doręczone oświadczeń i zawiadomień Activ Investment przesłanych Kupującemu na adres wskazany w niniejszej umowie.” (vide: wyrok SOKIK z dnia 20.05.2008r., sygn. akt XVII Amc 107/07) zostały uznane przez SOKIK za niedozwolone, albowiem Sąd podzielił w pełni stanowisko Prezesa UOKIK, że są one niedozwolonymi postanowieniami umownymi w rozumieniu art. 385³ pkt 9 k.c. Analogicznie SOKIK uznał niedozwolone postanowienie o treści: „W przypadku zwrotu pisma wysłanego na adres podany na wstępie niniejszej umowy bądź na adres korespondencyjny podany przez Nabywcę na piśmie z adnotacją: "nie podjęte w terminie", "adresat nieznany", "adresat zmienił adres" lub inną równoznacznością, uznawać się będzie, że adresat został powiadomiony prawidłowo i prawnie skutecznie.” (vide: wyrok SOKIK z dnia 17.10.2006r., sygn. akt XVII Amc 122/05). Przepis ten uznaje za niedozwolone postanowienie, które przyznaje kontrahentowi konsumenta uprawnienie do dokonywania wiążącej interpretacji umowy. W kwestionowanym postanowieniu Spółka zastrzegła że wysyłanie zawiadomień, w tym także oświadczeń woli, na znany adres konsumenta będzie równoznaczne z ich doręczeniem konsumentowi. Oznacza to, iż tylko Spółka – jako twórca wzorca umowy – de facto decyduje o skuteczności doręczeń i wynikających z nich skutków prawnych. Takie działanie narusza standardy prawne wynikające z przepisów kodeksu cywilnego oraz obowiązujących w obrocie dobrych obyczajów. Stosownie bowiem do treści art. 61 § 1 k.c. oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. W razie wątpliwości, czy oświadczenie zostało złożone prawidłowo, a jego treść wywołuje przewidziane skutki prawne, podmiotem właściwym do rozstrzygnięcia tych kwestii jest sąd powszechny, a nie twórca wzorca, który – korzystając z przewagi kontraktowej - narzuca swoim kontrahentom treść wzorca. Za niedopuszczalne w obrocie, zwłaszcza konsumenckim i sprzeczne z dobrymi obyczajami należy uznać zapisy wprowadzające doręczenie zastępcze lub domniemanie doręczenia, które należą do prawa procesowego i nakładają na osoby trzecie określone obowiązki związane z dostarczeniem stronom postępowania pism procesowych. A zatem analizowane postanowienie – mimo pewnych różnic semantycznych – jest tożsame z postanowieniami wpisanymi do Rejestru zarówno pod względem treści, stanu faktycznego oraz naruszają interesy konsumentów, umożliwiając Przedsiębiorcy działanie w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami.

Ad I.2. oraz I.3. sentencji decyzji

Do stwierdzenia praktyki, określonej w art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie (...) konieczne jest wykazanie, iż działanie przedsiębiorcy jest bezprawne, tj. sprzeczne z szeroko rozumianym porządkiem prawnym lub dobrymi obyczajami. W przedmiotowej sprawie Spółka zamieściła we wzorcu umowy pod nazwą: „*Ogólne warunki umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego dla Odbiorców pobierających paliwo gazowe w ilości do 10 m³/h w przeliczeniu na gaz ziemny wysokometanowy lub do 25 m³/h w przeliczeniu na gaz naazotowany*” postanowienia, przyznające jej uprawnienia do wstrzymania dostarczania gazu albo wypowiedzenia umowy dostarczania gazu, których treść wykracza poza katalog przypadków wymienionych w przepisach art. 6 ust. 3 i 3a Prawa energetycznego.

W przypadku wstrzymania dostarczania gazu - zgodnie z treścią art. 6 ust. 3 Prawa energetycznego - przedsiębiorstwo energetyczne, w tym Spółka, może wstrzymać dostarczanie paliw gazowych, wyłącznie w przypadku, jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że:

- instalacja znajdująca się u odbiorcy stwarza bezpośrednie zagrożenie dla życia, zdrowia albo środowiska;
- nastąpił nielegalny pobór paliw gazowych.

Ponadto przedsiębiorstwo energetyczne może wstrzymać dostarczanie gazu - na mocy art. 6 ust. 3a Prawa energetycznego - w przypadku, gdy odbiorca zwleka z zapłatą za pobrany gaz albo świadczone usługi co najmniej miesiąc po upływie terminu płatności, pomimo uprzedniego powiadomienia na piśmie o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczenia dodatkowego, dwutygodniowego terminu do zapłaty zaległych i bieżących należności.

Kwestia okoliczności uprawniających przedsiębiorstwo energetyczne, w tym Spółkę, do rozwiązania umowy dostarczania gazu nie została uregulowana w przepisach powołanego Prawa energetycznego. Nadto wymaga podkreślenia szczególny charakter tej usługi, zaspokajającej bytowe potrzeby konsumentów oraz konieczność zapewnienia konsumentom możliwości dostarczania gazu w sposób ciągły i nieprzerwany. Z tego względu należy przyjąć, że rozwiązanie umowy dostarczania gazu przez przedsiębiorstwo energetyczne winno być dopuszczalne jedynie w tych przypadkach, w których przedsiębiorstwo to jest uprawnione do wstrzymania dostarczania gazu. Zważyć bowiem należy, iż w każdym przypadku rozwiązanie przedmiotowej umowy powoduje lub prowadzi do wstrzymania dostarczania gazu, które – w świetle powołanych wyżej przepisów Prawa energetycznego – podlega reglamentacji i może nastąpić wyłącznie w przypadkach enumeratywnie wymienionych w tej ustawie.

Tymczasem Spółka zamieściła w przedmiotowym wzorcu umowy postanowienia zawierające własny katalog przypadków uprawniających ją do wstrzymania lub ograniczenia dostarczania gazu albo wypowiedzenia umowy dostarczania gazu. Oceniając ten katalog, Prezes UOKiK uznał, że przypadku czterech postanowień Spółka wykroczyła poza ustawowy katalog przesłanek wstrzymania dostarczania gazu określony w powołanych przepisach art. 6 ust. 3 i 3a Prawa energetycznego. W szczególności zastrzeżenia wzbudziły postanowienia pkt VIII ust. 2. pkt 1 i 4 wzorca (wskazane w pkt I.2. sentencji decyzji) o treści:

„Dostarczanie paliwa Gazowego może zostać wstrzymane lub ograniczone bez uprzedzenia Odbiorcy, gdy: 1. instalacja gazowa Odbiorcy lub sposób używania Paliwa gazowego stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, środowiska oraz bezpieczeństwa mienia, (...) 4. Odbiorca uniemożliwił upoważnionym przedstawicielom OSD dostęp w sytuacji zagrożenia zdrowia, życia lub mienia (wraz z niezbędnym sprzętem) do elementów sieci gazowej znajdujących się na terenie lub w obiekcie Odbiorcy, (...)”

W przypadku tych postanowień Spółka rozszerzyła zakres ustawowych przesłanek uznając, że każde „zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, środowiska oraz bezpieczeństwa mienia” uprawnia ją do wstrzymania lub ograniczenia dostarczania gazu, podczas gdy obowiązujące przepisy uprawniają do takiego działania wyłącznie w przypadku, gdy instalacja znajdująca się u odbiorcy stwarza bezpośrednie zagrożenie dla życia, zdrowia albo środowiska (art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy). Również uniemożliwienie dostępu do sieci gazowej pracownikom Spółki nie stanowi przesłanki uzasadniającej wstrzymanie dostarczania gazu. Zatem działanie Spółki w zakresie, w którym wykracza ono poza ustawowe upoważnienie do wstrzymania dostarczania gazu, należy uznać za działanie bezprawne i stanowiące przez to praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów zakazaną na mocy art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu (...).

Również postanowienia pkt IX ust. 2 in fine oraz ust. 3 przedmiotowego wzorca (wskazane w pkt I.3. sentencji decyzji) o treści:

- 1) *„Poza przypadkami wskazanymi w pkt IX ust. 3-5 poniżej rozwiązanie Umowy za wypowiedzenie przez Sprzedawcę może nastąpić tylko z ważnych powodów. Za ważne powody, o których jest mowa powyżej, uważa się, mające istotny wpływ na realizację Umowy: zmiany przepisów prawa lub postanowień IREiSD, a także inne istotne zmiany w systemie gazowym lub funkcjonowaniu rynku gazu.”* (pkt IX ust. 2 in fine wzorca)
- 2) *„Rozwiązanie Umowy kompleksowej może nastąpić za wypowiedzeniem przez każdą ze Stron z zachowaniem siedmiodniowego (7) okresu wypowiedzenia w przypadku rażącego naruszenia postanowień Umowy przez drugą Stronę, pomimo uprzedniego wezwania jej do zaniechania naruszeń i usunięcia ich skutków w wyznaczonym odpowiednim terminie.”* (pkt IX. ust. 3 wzorca)

posiadają – w ocenie Prezesa UOKIK – bezprawny charakter. Przyjmując, że rozwiązanie umowy dostarczania gazu przez przedsiębiorstwo energetyczne, w tym także przez Spółkę, może nastąpić jedynie w przypadkach, w których przepisy Prawa energetycznego dopuszczają możliwość wstrzymania dostarczania gazu, stwierdzić należy, iż zamieszczenie przez Spółkę w stosowanym przez siebie wzorcu umowy postanowień uprawniających ją do wypowiedzenia umowy dostarczania gazu, nawet z ważnych powodów, do których Spółka zalicza *„mające istotny wpływ na realizację Umowy: zmiany przepisów prawa lub postanowień IRiESD, a także inne istotne zmiany w systemie gazowym lub funkcjonowaniu rynku gazu”* oraz w przypadku rażącego naruszenia postanowień umowy przez odbiorcę, w tym konsumenta, nie znajduje umocowania w obowiązujących przepisach Prawa energetycznego. Również w tym przypadku działanie Spółki w zakresie, w którym wykracza ono poza ustawowe upoważnienie do wypowiedzenia umowy dostarczania gazu, skutkującego wstrzymaniem dostarczania gazu, należy uznać za działanie bezprawne i stanowiące przez to praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów zakazaną na mocy art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu (...).

Odnosząc się do drugiej przesłanki, tj. naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, stwierdzić należy, iż ustawa o ochronie (...) nie definiuje pojęcia zbiorowego interesu konsumentów, stwierdzając jedynie w treści art. 24 ust. 3, że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. W świetle - powołanego na początku uzasadnienia prawnego niniejszej decyzji - art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie (...) należy przyjąć, że ze zbiorowymi interesami konsumentów mamy do czynienia wówczas, gdy działania przedsiębiorcy są powszechne i mogą dotknąć każdego potencjalnego klienta przedsiębiorcy – czyli konsumenta. Stanowisko to potwierdzone zostało również w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który w uzasadnieniu wyroku z dnia 12.09.2003r. (sygn.: I CKN 504/01) stwierdził, iż nie jest zasadne uznawanie, że postępowanie z tytułu naruszenia ustawy antymonopolowej można wszczynać tylko wtedy, gdy zagrożone są interesy wielu odbiorców, a nie jest to możliwe w sytuacji, gdy pokrzywdzonym jest tylko jeden konsument. Wydawane orzeczenie ma bowiem wymiar znacznie szerszy, pełni także funkcję prewencyjną, służy bowiem ochronie także nieograniczonej liczby potencjalnych konsumentów. Oceniane w niniejszej decyzji działania Spółki odnoszą się do wszystkich jego aktualnych i przyszłych (potencjalnych) klientów, a zatem dotyczą zbiorowych interesów konsumentów.

Uwzględniając powyższy wywód, Prezes UOKIK uznał, że zostały spełnione wszystkie przesłanki konieczne do zakwalifikowania działań Spółki jako praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, określone w 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 oraz art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie (...). Stosownie do art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, po uprawdopodobnieniu w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, że przedsiębiorca narusza zakaz określony w art. 24 w/w ustawy o ochronie (...), a także po przyjęciu zobowiązania przedsiębiorcy do zaniechania zarzucanych im praktyk, jak również do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia wskazanym naruszeniom, Prezes UOKIK może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań.

Analiza przedłożonych przez Spółkę dokumentów i wyjaśnień wykazała, że G.EN. GAZ ENERGIA S.A. z siedzibą w Tarnowie Podgórnym zobowiązała się do zaniechania stosowania kwestionowanych przez Prezesa UOKIK postanowień umownych, na dowód czego przedstawiła projekty nowych zmienionych wzorców umowy dostosowanych do obowiązującego porządku prawnego. Zobowiązując się do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia wskazanym przez Prezesa UOKIK naruszeniom, Spółka postanowiła wyeliminować z obrotu z konsumentami niedozwolone postanowienia umowne poprzez wprowadzenie nowych wzorców umów, w których kwestionowane postanowienia zostały wykreślone albo zmienione w taki sposób, iż utraciły one abuzywny charakter. Ponadto Spółka zobowiązała się zmiany umów zawartych z konsumentami w oparciu o wzorce zawierające kwestionowane zapisy poprzez przesłanie konsumentom jednolitych wzorców umów z informacją o dokonanych zmianach.

Na podstawie art. 28 ust. 1 w/w ustawy o ochronie (...) Prezes UOKIK nałożył na Spółkę obowiązek wykonania zobowiązania poprzez:

- zaniechanie stosowania we wzorcach umownych kwestionowanych postanowień poprzez wprowadzenia nowych wzorców umowy w terminie do dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa UOKIK
- zmianę umów zawartych konsumentami w oparciu o wzorce zawierające kwestionowane zapisy poprzez przesłanie konsumentom jednolitych wzorców umów z informacją o dokonanych zmianach - w terminie do dnia 30.11.2013r.

a na podstawie art. 28 ust. 3 w/w ustawy o ochronie (...) - obowiązek złożenia sprawozdania o wykonaniu zobowiązania nałożonego w pkt I sentencji decyzji w terminie do dnia 15.12.2013r.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie (...) w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Krakowie (31-011 Kraków, Pl. Szczepański 5).

Z upoważnienia Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Marek Szarzyński
Zastępca Dyrektora Delegatury

Otrzymują:

1 x Pani radca prawny (.....) D. Dobkowski Sp. Komandytowa; ul. Chłodna 51, 00-867 Warszawa – pełnomocnik G.EN. GAZ ENERGIA S.A.

1 x a/a